

Маріупольський
університет

Кафедра педагогіки та освіти

Каталог елективних дисциплін

Цикл вибірових навчальних дисциплін
професійної підготовки

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
спеціальності 013 Початкова освіта
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Передмова

Каталог елективних дисциплін професійної підготовки створено викладачами кафедри педагогіки та освіти відповідно до Положення про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті з метою реалізації здобувачем вищої освіти права вибору відповідно до пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем вищої освіти у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

Вибіркові дисципліни професійної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки здобувачів за спеціальністю 013 Початкова освіта; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій в межах базової спеціальності з метою формування компетентностей здобувача відповідно до вимог ринку праці.

Професійно-педагогічне спілкування

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення з сутністю, змістом, структурою, функціями педагогічного спілкування; особливостями вербальної та невербальної комунікації в процесі майбутньої професійної діяльності, їх засобами, можливостями взаємозв'язку у процесі обміну інформацією.

Нетреба Марина Михайлівна
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри

Змістові модулі:

1. Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності
2. Засоби професійної педагогічної діяльності.

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Емоційний інтелект в освіті

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечити студентів знаннями про феномен «емоційний інтелект», розкрити зміст поняття «емоційний інтелект» та підходи до його розвитку, обґрунтувати важливість розвитку емоційного інтелекту як комплексу специфічних здібностей, необхідних для оптимального функціонування людини як суб'єкта професійного та сімейного життя.

Хаджинова Ірина Володимирівна
старший викладач кафедри
педагогіки та освіти

Змістові модулі:

ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку емоційного інтелекту.

ЗМ 2. Методичні засади розвитку емоційного інтелекту.

Результати навчання:

1. Знати основні підходи до розуміння поняття емоційного інтелекту; моделі емоційного інтелекту, запропоновані різними авторами; складові емоційного інтелекту; фактори та умови, що впливають на розвиток емоційного інтелекту.

2. Вміти ідентифікувати власні емоції та емоції інших людей; усвідомлювати свої емоції; здійснювати самоаналіз та рефлексію; керувати своїми емоційними станами та ефективно використовувати емоції в різних ситуаціях.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Основи тренінгової діяльності

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з особливостями роботи тренерів, видами тренінгів, умовами ефективної роботи тренінгової групи; оволодіння методами та прийомами підготовки, організації та проведення тренінгів.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи побудови програми роботи з групами.
2. Прикладні аспекти тренінгової роботи.

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Голюк Оксана Анатоліївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Побудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти уявлення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЗЗСО як одного із пріоритетних напрямів роботи освітнього закладу, а також первинних умінь оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.
2. Технологія проєктування та розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО.

Результати навчання:

1. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
2. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів на рівнях початкової освіти, фахової передвищої та вищої освіти в рамках спеціальності 013 Початкова освіта, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Присяжнюк Лариса Андріївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Організація внутрішнього аудиту в закладах загальної середньої освіти

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам освіти ґрунтовних знань щодо здійснення внутрішнього аудиту в закладах освіти, механізмів його реалізації як необхідної умови розвитку закладу освіти на продуктивній основі.

**Задорожна-Княгницька
Леніна Вікторівна**
доктор педагогічних наук,
професор кафедри

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади внутрішнього аудиту у закладах освіти.
2. Організаційні аспекти внутрішнього аудиту в закладі загальної середньої освіти.

Результати навчання:

1. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
2. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
3. Вміти діяти у відповідності до документів, які регламентують професійну поведінку керівника закладу освіти, визначають деонтологічні принципи його управлінської діяльності.

Семестр: 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Проблема недискримінаційного навчального контенту

Мета вивчення навчальної дисципліни: систематизація науково-педагогічних знань з проблеми недискримінаційного навчального контенту; формування здатності до осмислення дискримінації як психологічної категорії; формування уміння характеризувати ознаки дискримінації; формування готовності до реалізації принципів недискримінації.

Воєвутко Наталя Юріївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Змістові модулі:

1. Нормативно-правова база недискримінації в освіті.
2. Науково-методичне підґрунтя стратегії недискримінації в освіті.
3. Шляхи запобігання дискримінації в закладі освіти

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Організація інклюзивного навчання в початковій школі

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутніх педагогів цілісного уявлення про освітню політику в сфері інклюзивної освіти; нормативно-правові та теоретико-методологічні засади функціонування освітнього закладу інклюзивного типу.

Нетреба Марина Михайлівна
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри

Змістові модулі:

1. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти
2. Методика організація інклюзивного навчання

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Розвиток креативного мислення педагога

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування в майбутніх фахівців креативного мислення, готовності до творчої педагогічної діяльності; допомога студентам у визначенні та розвитку власних творчих здібностей, які є провідним фактором професійної творчої діяльності.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади розвитку креативного мислення педагога.
2. Прикладні аспекти розвитку креативності.

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Голюк Оксана Анатоліївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Гейміфікація в освітньому процесі

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечити здобувачів вищої освіти знаннями про створення та практичне використання ігрових технологій в освітньому процесі.

Хаджинова Ірина Володимирівна
старший викладач кафедри
педагогіки та освіти

Змістові модулі:

ЗМ1. Теоретичні основи гейміфікації

ЗМ2. Методичні засади впровадження гейміфікації в освітній процес.

Результати навчання:

1. Знати про дидактичні ігри, класифікацію та функції в навчальному процесі школи; знання про методи розробки та використання дидактичних ігор; знання про сучасні платформи та сервіси створення та розповсюдження дидактичних ігрових додатків.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Організація методичної роботи у початковій школі

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти уявлень про систему методичної роботи закладу загальної середньої освіти та її роль у професійному становленні і зростанні педагогічного працівника; вмінь проєктувати власний професійний саморозвиток з урахуванням потреб та в контексті викликів часу.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи побудови системи методичної роботи з педагогами в закладах загальної середньої освіти.
2. Технологічні засади організації методичної роботи з педагогами в Новій українській школі.

Результати навчання:

1. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
2. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Присяжнюк Лариса Андріївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Організація дистанційного навчання в початковій школі

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з особливостями роботи педагога в умовах дистанційного навчання; оволодіння методами та прийомами підготовки, організації та проведення дистанційного навчання.

Змістові модулі:

1. Загальні принципи та інструменти дистанційного навчання
2. Методи дистанційного навчання у початковій школі

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Нетреба Марина Михайлівна
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Тайм-менеджмент педагога

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти здатності до самоуправління, вміння здійснювати ефективне цілепокладання та планування професійної й особистої діяльності, проєктувати шляхи досягнення цілей, оволодінні базовими техніками та прийомами тайм-менеджменту.

Присяжнюк Лариса Андріївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи тайм-менеджменту.
2. Тайм-менеджмент у роботі педагога: практичні кроки з реалізації.

Результати навчання:

1. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище на рівнях початкової освіти, фахової передвищої та вищої освіти в рамках спеціальності 013 Початкова освіта, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Проблема шкільного підручника

Мета вивчення навчальної дисципліни: поглиблення знань здобувачів вищої освіти з проблемою шкільного підручника: терміни підготовки підручника, апробація фахова підготовка вчителів, цифрові додатки до підручників, вартість підручника, експертна оцінка підручника.

Змістові модулі:

1. Проблема організації роботи молодших школярів з підручником.
2. Функції шкільного підручника в початковій школі.
3. Використання електронних підручників у початковій школі.

Результати навчання:

1. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій навчання й освітнього супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
2. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.
3. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері початкової освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

Воєвутко Наталя Юріївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Міжособистісна комунікація

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними напрямками загальної теорії комунікації, основними поняттями та моделями комунікації; ознайомлення з практиками ефективної комунікації в педагогічній діяльності

Змістові модулі:

1. Теоретичні аспекти комунікації
2. Професійна та ділова комунікація: зміст, функції.

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Нетреба Марина Михайлівна
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

PR-технології в освіті

Мета вивчення навчальної дисципліни: узагальнення і систематизація науково-педагогічних знань здобувачів з піар-технологій в сфері освіти; вивчення методики, методології та інструментарію публік рілейшнз; вивчення піар, як однієї з функцій менеджменту та елемента комплексу професійно-педагогічних комунікацій.

Змістові модулі:

1. Теоретичні та методологічні аспекти використання піар-технологій в закладі освіти.
2. Напрями організації піар закладу освіти.
3. Особливості застосування піар-технологій в роботі вчителя.

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Сабадаш Юлія Сергіївна
доктор культурології,
професор кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Педагогічні інновації в закладі освіти

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи знань про сутність інноваційних педагогічних технологій та вмінь щодо використання їх в професійній діяльності.

Нетребя Марина Михайлівна
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри

Змістові модулі:

1. Загальні засади педагогічної інноватики
2. Інноваційні педагогічні технології

Результати навчання:

1. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
2. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Робота тьютора з батьками дітей молодшого шкільного віку

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування в майбутніх фахівців тьюторської компетентності; оволодіння методами та технологіями роботи тьютора з батьками дітей молодшого шкільного віку.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади роботи тьютора з батьками молодших школярів.
2. Методичні засади реалізації тьюторингу у роботі з батьками.

Результати навчання:

1. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
2. Ефективно використовувати практичний інструментарій тьюторської діяльності, спрямованої на вирішення освітніх завдань шляхом індивідуальної роботи з учнем.
3. Здійснювати підтримку окремих індивідів і груп у плануванні власних освітніх траєкторій.

Голюк Оксана Анатоліївна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри

Семестр: 2 або 3 Форма контролю: залік
Кількість годин/кредитів: 90/3

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та освіти
(протокол № 2 від 27.09.2023)

Затверджено на засіданні Вченої ради
психолого-педагогічного факультету
(протокол № 2 від 29.09.2023)

Гарант освітньо-професійної програми:
кандидат педагогічних наук,
доцент Голюк Оксана Анатоліївна